

Toimetaja Raido Kahm, tel 45 30 218, raido.kahm@saartehaal.ee

Ooperilaulja Olari Viikholm hakkab SÜM-i meestele hääleseadet õpetama

Eesti Filharmoonia kammerkoori solist Olari Viikholm pühendab kahel korral kuus Saaremaa meeskoori SÜM liikmeid Itaaliast pärit laulutehnika *bel canto* saladustesse.

Raido Kahm
raidokahm@saartehaal.ee

Saaremaalt pärit **Olari Viikholm**, kes on oma karjääri jooksul laulnud ka Vanemuise teatris ja rahvusoperis Estonia, kuulus aastaid tagasi ka ise SÜM-i. "SÜM-i president ütles, et kui SÜM õpetas mind kunagi laulma, siis nüüd õpetan mina neid," sõnas Viikholm. Ta lisas, et kuna tema juured on Saaremaal, tunnebki ta tungi kodusaarele midagi ka tagasi anda.

Viikholmi töö SÜM-i juures seisneb täpsemalt hääleseade õpetamises. "Tegelikult on ole-

"Seda kõike on võimalik häälestada nii, et kokku kõlab väga võimsalt. Ei ole pressi, kõik tuleb ilusti ja vabalt," avas Viikholm õppetöö eesmärgi.

Oskus analüüsida

Hääleseade valdkonnas on Viikholm ka varem praktiseerinud. Tal oli kuus õpilast, kellest kaks olid Eesti rahvusmeeskoorist välja kukkumise piiril. "RAM-is on neli kategooriat, nemad olid madalamas, neljandas," selgitas Viikholm. Pärast Viikholmi tunde oli areng aga täiesti märgatav ja nüüd laulavad nad teises kategoorias.

Seetõttu usub Olari Viikholm, et ka tema töö SÜM-i juures peaks vilja kandma. "Arvestades, et SÜM on amatöörmeeskoor, on seal väga palju head materjali," märkis Viikholm. Nimelt on ta lähiaastatel nii mõnelgi kontserdil SÜM-iga koos esinenud ja neid ka kuulnud ning seega on tal koorist tippis hea ülevaade.

Iga suguse muusikalise arengu eelduseks on Viikholmi sõnul aga eneseanalüüsi võime. "Me võime rääkida andekusest ja muusikaalsusest, aga just selleks, et tööd teha, on analüüsi võimet vaja," tõdes ta.

Viikholmi oma muusikalisele arengule on kaasa aidanud mitmed kuulsad lauljad. "Tagamaa on selles, et mul on olnud väga palju häid õpetajaid - Ivo Kuusk, Mati Palm ja kõige olulisem, Jaakko Ryhänen Soomest," rõhutas Viikholm. Hariduse sai ta Eesti muusika-

OOPERILAUJAJA JA DIRIGENT: Eduka koostöö nimel suruvad kätt Olari Viikholm ja Ester Soe.

MAANUS MASING

Seda kõike on võimalik häälestada nii, et kokku kõlab väga võimsalt. Ei ole pressi, kõik tuleb ilusti ja vabalt.

OLARI VIKHOLM

mas väga erinevaid hääletehnikaid ja laulmise tehnikaid, aga üks ja kõige tähtsam on *bel canto* tehnika," selgitas ta. Viikholmi sõnul on *bel canto* tehnikat rakendades esiteks lauljal endal kergem. "Rääkimata sellest, et see kõlab väga kauniti." Põhimõtteliselt tähendab see, et iga koorilaulja peaks laulma nagu solist ja võtma aluseks klassikalise tehnika.

ja teatriakadeemias, mille lõpetas 2004. aastal.

Parem kõla

SÜM-i dirigent **Ester Soe** ütles, et hääleseade õppimine parandab tugevasti koori kõla. "Eelkõige annab aga hääleseade individuaalselt just igale lauljale arusaamise muusikalise laulu-

tegitamisest, et kuidas kõige tundlikum pill, inimhääle, töötab," selgitas ta. Soe lisas, et eelkõige tähtsustataksegi just individuaalset tööd ja igale lauljale lähenetakse eraldi. SÜM-il on praegu 25 liiget ja Soe sõnul on oodata ka lisa.

Saaremaa rahvas saab SÜM-i kontserti kuulata 24. veebruaril Kuressaare kul-

tuurikeskuses. Lisaks on SÜM kaasatud EELK Kuressaare koguduse segakoori Sauer 130. aastapäeva üritusele ning muidugi saab SÜM-i kuulata ka mai lõpus Saaremaa laulupeol. Üles astutakse ka 5. mail emadepäeva kontserdil kultuurikeskuses.

Ester Soe märkis, et laulupeo osas on SÜM olnud küllaltki aktiivne ja otsinud teisi

meeskoore mandrilt ja Soomest juurde esinema. "Saaremaal ju rohkem meeskoore pole ja SÜM üksinda ei veaks laulupeo kontekstis välja," selgitas dirigent. Samuti on SÜM-il suvel plaanis üks välisreis, kuid midagi lõplikult kindlat veel pole, märkis Soe. Möödunud aastal käis SÜM mäletavasti Kanadas.

Kandlepäeval tähistatakse Sepa Vassa suurt juubelit

14. jaanuaril möödub sada aastat kuulsal Orissaare pillimehe ja -meistri **Vassili Sepa** sünnist. Tema mälestust hoitakse au sees traditsioonilisel kandlepäeval.

Raido Kahm
raidokahm@saartehaal.ee

Järjekorras 14. kandlepäev leiab Orissaare kultuurimajas aset laupäeval ehk 16. jaanuaril. Seal võetakse kokku ja tutvustatakse legendaarse kandlemeistri, keda rahvas Sepa Vassaks hüüdis, elu. Vassast pajatavad kandlepäeva eestvedaja Öie Pärtel ja ka legendaarse mehe tütar Helve Rand. Lisaks pannakse üles näitus. Sellega seoses ootab Orissaare kultuurimaja juhataja Anu Viljaste teateid Vassa tehtud pillidest, mida näitusel eksponeerida saaks. Viljaste märkis, et vajadusel on ta nõus kanneldele ise järele tulema ja pärast ka tagasi tooma.

Öie Pärteli sõnul valmistas Vassa oma elu jooksul umbes 500 kannelt. "Ta oli ikkagi üle Eesti tuntud rahvapillimees ja pillimeister," lisas Pärtel. Vassa

tuntust suurendasid ka mitmed ülesastumised televisioonis. Muu hulgas vändati tema tegemistest 1988. aastal saade sarja "Pillimeister" raames.

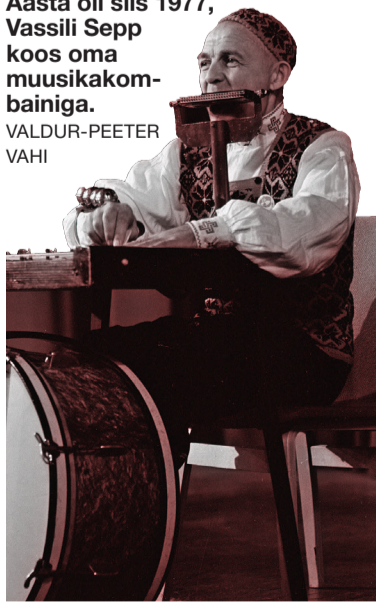
Tänavune kandlepäev on tavapärasest formaadist mõneti erinev. Avalike õpitubade asemel toimub päeva algatuseks proov neile, kes osalevad suvisel laulupeol. "Siis on väike lõuna ja seejärel kontsert," lisas Pärtel. Kontsert algab kell 16 ja sisepääs maksab kaks eurot. Esinejaid on nii saarelt kui ka mandrilt. Teiste seas astuvad üles Viljandi kultuuriakadeemia tudeng Sigrig Vinn, kes on mitmeid aastaid õppinud kandlemängu ka Kuressaare muusikakoolis, Helle Suurlaht Harjumaalt ja kandlemeister Mart Aardam. Väga palju on ka väikekandle mängijaid, märkis Pärtel.

Kandlepäeva eestvedaja sõnul on kandlemäng Saaremaal tõusuteel. "Ilmselt otsitakse oma juuri ja kannel on ju lihtsalt maagiline pill," arutles Pärtel ja lisas, et kui kandle kord juba kätte võtad, siis käest ära panna seda enam ei taha. Lisaks mängimisele on küllaltki populaarne kannelde meisterdamine.

Pärtel tõdes, et kandlemängu algatuseks selgeks saamine ei ole kuigi raske. "Pensionieas inimesed õpivad selgeks ja väikesed esimese klassi lapsed saavad ka hakkama," sõnas ta. Võluva rahvapilliga on aga võimalik ka keerulisemaid palu esitada. "Arenemisruumi on alati," kinnitas Pärtel.

TALLINNAS ESINEMAS: Aasta oli siis 1977, Vassili Sepp koos oma muusikakombainiga.

VALDUR-PEETER VAHI

JÕULUVANA KÄIB VEEL RINGI: Andrus Kiviräha näidendis "Uus jõuluvana" on Laimjala rahvamaja laval (vasakult) Indrek Mägi, Anna-Liisa Oispuu, Ardo Kõrge ja Aive Sepp. MIKK RAND

Laimjalas kultuuri jagub

Alanud aastal on Laimjala vallas mitu kaalukat kultuuriüritust, mis pälvivad nii maakondlikku kui ka üleriigilist tähelepanu. Neist kõige olulisem on poet Debora Vaarandi (1. oktoober 1916 - 28. märts 2007) skulptuuri avamine Laimjala mõisapargis. Hinnatud luuletaja ja tõlkija lapsepõlv-aastad möödusid Laimjala mõisahoones elades.

Suur vabaõhukontsert "Laimjala valss" toimub 2. juulil. Kolmas Laimjala Lühi-keste Ööde filmifestival on kavas augusti alguses.

Möödunud aasta detsembris aasta merelise teona tunnustatud "Laimjala Aeru-

ramm" on pärast jaanipäeva taas tulekul. Sellele kogupereüritusele on oodata osalejaid kõikjalt Eestist. XI *line*-tantsupäev on juuli lõpus Aaviku küla kiigeplatsil.

Läinud laupäeval esinesid rahvamaja taidlejad valla eakatele. Mängiti Andrus Kiviräha vaimukat näidendit "Uus jõuluvana". Valla kultuurijuht ja näitemängu lavastanud **Mikk Rand** ütles, et esietendus toimus valla jõulupeol 26. detsembril.

"Nüüd mängisime seda väarikate uusaastapeol. Näitlejad on tublid. Aasta lõpus ajame näidendi jälle korraks kuumaks. Mängime seda siis

oma vallas ja võib-olla anna me ka külalistendusi," rääkis Mikk Rand.

Meesansambel esitas väarikate peol kolm laulu. Juhandaja **Helen Aasmaa** kiitis entusiastlikke laulumehi, kes, vaatamata sellele, et käivad kaugel tööl, leiavad aega ka lauluproovides osaleda ja esineda. "Meil on rohkem lauluklubi kui ansambel. Esindatud on mere- ja rekamehed ning paljude teiste erialade inimesed. Kuigi meesansambel on Laimjalas varemgi tegutsenud, saime meie alles möödunud aastal hoo sisse," kõneles Helen Aasmaa.

Aare Laine